

**MEMÒRIA JUSTIFICATIVA DEL PROJECTE DE LLEI DE MODIFICACIÓ DE LA LLEI
14/2017, DE 22 DE JUNY, DE PREVENCIÓ I LLUITA CONTRA EL BLANQUEIG DE
DINERS O VALORS I EL FINANÇAMENT DEL TERRORISME**

19 de maig de 2021

I. ANTECEDENTS DEL PROJECTE DE LLEI

La prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i contra el finançament del terrorisme és una prioritat nacional que comporta l'adopció d'iniciatives legislatives de manera periòdica considerant l'evolució dels estàndards adoptats pels organismes internacionals com GAFI i MONEYVAL i els compromisos de transposició de normativa de la Unió Europea que deriven de l'Acord monetari entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea.

En compliment d'aquests compromisos, aquesta llei i el desenvolupament reglamentari corresponent incorpora a l'ordenament jurídic andorrà les disposicions de la Directiva (UE) 2018/843 del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig 2018, per la que es modifica la Directiva (UE) 2015/849 relativa a la prevenció de l'ús del sistema financer pel blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme, i per la que es modifiquen les Directives 2009/138/CE i 2013/36/UE - 5ena Directiva Europea -.

Adicionalment, han estat considerades les recomanacions del GAFI i les observacions de MONEYVAL en els procediments d'avaluació periòdica del sistema andorrà de prevenció del blanqueig i del finançament del terrorisme.

II. JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE DE LLEI

Aquesta Llei està estructurada en 24 articles que modifiquen la Llei 14/2017, de 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme i sis disposicions finals.

Entre les modificacions que deriven de la 5ena Directiva Europea són particularment destacables les següents:

- Incorporació com a subjectes obligats dels proveïdors de serveis d'actius virtuals.
- Es regula l'accés a la informació sobre els beneficiaris efectius que consti en el Registre de Societats, en el Registre d'Associacions i el Registre de Fundacions, eliminant la necessitat de que les persones sol·licitants hagin d'acreditar un interès legítim. Mitjançant modificació del reglament regulador del Registre de Prestadors de Serveis a Fideïcomisos i instruments jurídics anàlegs, es completa la transposició de la 5ª Directiva PBC en aquest àmbit, ampliant el possible accés a la informació que consti en aquest registre, fins ara limitat a autoritats competents, als subjectes obligats, altres persones que acreditin un interès legítim i a les persones que sol·licitin informació

relativa a fideïcomisos o instruments jurídics anàlegs que siguin titulars de participacions de control de persones jurídiques.

- Es crea el Registre de Comptes Financers i Assimilats. Les entitats bancàries, les entitats de pagament i les entitats de diner electrònic operatives al Principat d'Andorra declaren a aquest registre les dades d'identificació dels titulars o beneficiaris efectius de comptes de pagament, de comptes bancaris identificats amb un número IBAN i de contractes de lloguer de caixes de seguretat. L'accés a aquesta informació es limita a la UIFAND i altres autoritats competents en matèria de prevenció, detecció, investigació o persecució de delictes.
- Es regula específicament l'accés a la informació sobre propietats immobiliàries a Andorra. La UIFAND i altres autoritats competents en matèria de prevenció, detecció, investigació o persecució de delictes, accedeixen a la informació i documentació notarial i cadastral que pugui identificar els propietaris de bens immobles a territori andorrà.

III. COMENTARIS RELATIUS A LES PRINCIPALS MODIFICACIONS DE LA LLEI 14/2017, DE 22 DE JUNY

Modificacions al capítol primer. Disposicions generals

- Ampliació de subjectes obligats. *Modificació de l'article 2 de la Llei 14/2017, de 22 de juny.*

S'incorporen com subjectes obligats:

- i) els proveïdors de serveis d'actius virtuals en els termes ja comentats en aquesta memòria;
- ii) els auditors, comptables externs i assessors fiscals i qualsevol altra persona que es comprometi a prestar, directament o a través de tercers amb els quals aquesta altra persona estigui relacionada, ajuda material, assistència o assessorament en qüestions fiscals com a activitat empresarial o professional principal;
- iii) els agents immobiliaris quan actuïn com intermediaris en l'arrendament de béns immobles, però només en relació amb transaccions o una sèrie de transaccions relacionades per a les que el lloguer mensual sigui igual o superior a 10.000 euros;

- iv) les persones que comerciïn amb obres d'art o actuïn com intermediaris en el comerç d'obres d'art, també quan aquesta activitat es dugui a terme a galeries d'art i cases de subhastes, quan l'import de la transacció o d'una sèrie de transaccions relacionades sigui igual o superior a 10.000 euros;
 - v) les persones que emmagatzemin obres d'art, comerciïn amb obres d'art o actuïn com intermediaris en el comerç d'obres d'art quan aquesta activitat es dugui a terme a zones franques, quan l'import de la transacció o d'una sèrie de transaccions sigui igual o superior a 10.000 euros.
 - vi) els gestors de les zones franques, i els operadors que hi estiguin establerts.
- Definició d'actius virtuals i de proveïdors d'actius virtuals. *Modificació de l'article 3 de la Llei 14/2017, de 22 de juny.*

Las definicions consideren l'actualització de la Recomanació 15 GAFI relativa a les mesures de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme en l'àmbit de les noves tecnologies que va tenir lloc amb posterioritat a l'aprovació de la 5ena Directiva Europea, ampliant l'àmbit dels subjectes obligats als proveïdors de serveis vinculats a tot tipus d'actius virtuals sense limitació als proveïdors de serveis de canvi de monedes virtuals per monedes fiduciàries i de serveis de custòdia de moneders electrònics.

La llei delimita l'abast dels actius virtuals d'acord amb criteris GAFI, més amples que els contemplats a la Directiva. Aquests serveis inclouen l'intercanvi entre actius virtuals i monedes fiduciàries; l'intercanvi entre una o més formes d'actius virtuals; la transferència d'actius virtuals; la custòdia i/o administració d'actius virtuals o instruments que permeten el control d'actius virtuals; i els serveis financers relacionats amb una emissió i/o venda inicial d'un actiu virtual per part d'un emissor.

Modificacions al capítol segon. Mesures de diligència deguda

- S'incorporen com a pràctiques amb anonimat prohibides, les caixes de seguretat anònimes i els pagaments efectuats amb targetes de prepagament. *Modificació de l'article 7 de la Llei 14/2017, de 22 de juny.*

- S'incorporen entre els supòsits de mesures de diligència deguda relatives als proveïdors de serveis d'actius digitals, les operacions ocasionals que tinguin un valor superior o igual a 1.000 euros. *Modificació de l'article 8 de la Llei 14/2017, de 22 de juny.*
- S'incorporen nous supòsits i obligacions en l'àmbit de l'aplicació de les mesures reforçades de diligència deguda. *Modificació de l'article 12 i incorporació de l'article 12 bis.*

Es regulen com a nous supòsits que requereixen l'aplicació de mesures de diligència reforçada, els següents:

- (i) clients nacionals d'estats no membres de la Unió Europea que sol·liciten la residència o la nacionalitat andorrana a canvi de transferències de capital, adquisició de béns o bons de l'Estat, o inversions en societats andorranes.
- (ii) operacions relacionades amb el petroli, armes, metalls preciosos, productes del tabac, objectes culturals i altres elements d'importància arqueològica, històrica, cultural i religiosa, o amb valor científic singular, així com el marfil i les espècies protegides.

Es regulen de manera específica les mesures de diligència reforçada relatives a operacions o relacions de negoci que impliquin a països d'alt risc.

Modificacions al capítol tercer. Informació sobre els beneficiaris efectius d'entitats jurídiques andorranes

- Regulació de l'accés a la informació sobre beneficiaris efectius. *Modificació de l'article 19 de la Llei 14/2017, de 22 de juny.*

Els beneficiaris efectius tenen l'obligació de subministrar a les societats i altres persones jurídiques constituïdes al Principat d'Andorra, tota la informació necessària pel compliment de les obligacions de la seva identificació, d'acord amb la legislació de Societats, Associacions i Fundacions corresponent.

Els subjectes obligats i, si procedeix i en la mesura en que aquesta obligació no interfereixi innecessàriament en les seves funcions, les autoritats competents, han d'informar als Registres sobre qualsevol discrepància que observin entre la informació

relativa al beneficiari efectiu que figuri al corresponent Registre i la informació relativa al beneficiari efectiu de la que disposin.

Accedeixen sense cap restricció a la informació sobre els beneficiaris efectius que consti en els registres, la UIFAND i altres autoritats que es designen de manera específica. S'elimina la necessària acreditació d'un interès legítim per l'accés de qualsevol persona a la informació dels registres.

S'amplien els supòsits de risc que poden fonamentar la sol·licitud de limitació de l'accés a la informació dels beneficiaris efectius incorporant el risc d'extorsió i assetjament als ja contemplats riscos de frau, segrest, xantatge, violència o intimidació.

Modificacions al capítol quart. Obligacions de declaració i prohibició de revelació

- Publicació d'un informe anual per part de l'organisme autoregulador o el col·legi professional designat. *Modificació de l'article 21 de la Llei 14/2017, de 22 de juny.*

S'incorpora la obligació a l'organisme autoregulador o col·legi professional que, en el seu cas, hagi designat la UIFAND, de publicar un informe anual que contingui la informació relativa a les mesures adoptades en l'àmbit dels procediments sancionadors, el número de comunicacions d'infraccions rebudes, el número de declaracions d'operacions sospitoses rebudes i les trameses a la UIFAND, i el número i descripció de les mesures aplicades per supervisar el compliment de les obligacions dels subjectes obligats.

- Protecció dels subjectes obligats. *Modificació de l'article 25 de la Llei 14/2017, de 22 de juny.*

Les persones que pateixin amenaces, mesures de represàlia, accions hostils o mesures laborals adverses o discriminatòries derivades del compliment de l'obligació de comunicar per via interna o a la UIFAND sospites de blanqueig de diners o valors o de finançament del terrorisme poden presentar una comunicació a la UIFAND que, l'analitza i, en el cas d'apreciar indicis o l'existència de delictes, remet informe al Ministeri Fiscal.

Modificacions al capítol sisè. Conservació de documents i protecció de dades

- La informació obtinguda per mitjans d'identificació electrònica pertinents d'acord amb la Llei 35/2014, de 27 de novembre, de certificació i confiança electrònica, s'ha de conservar per part dels subjectes obligats durant un període de 10 anys. El període de conservació es computarà des de la finalització de la relació de negocis o des de la data de l'operació ocasional. *Modificació de l'article 37 de la Llei 14/2017, de 22 de juny.*

Modificacions al capítol dotzè. Règim sancionador

- Es tipifica com a infracció l'incompliment de les societats i altres persones jurídiques constituïdes al Principat d'Andorra d'obtenir i conservar informació sobre els seus beneficiaris efectius i d'aquests de subministrar-la. *Modificació de l'article 69, l'article 71 i l'article 72 de la Llei 14/2017, de 22 de juny.*
- Les persones que pateixin amenaces, mesures de represàlia, accions hostils o mesures laborals adverses o discriminatòries derivades de la formulació de denúncies relatives a la infracció de la Llei i normativa de desenvolupament, poden presentar una comunicació a la UIFAND que l'analitza i, en el cas d'apreciar indicis o l'existència de delictes, remet informe al Ministeri Fiscal. *Modificació de l'article 91 de la Llei 14/2017, de 22 de juny.*

Modificacions/incorporacions de les disposicions addicionals

- Creació del Registre de Comptes Financers i Assimilats. *Introducció de la disposició addicional quarta de la Llei 14/2017, de 22 de juny.*

Les entitats bancàries, les entitats de pagament i les entitats de diner electrònic operatives al Principat d'Andorra declaren al Registre de Comptes Financers i Assimilats les dades d'identificació dels titulars o beneficiaris efectius de comptes de pagament i comptes bancaris identificats amb un número IBAN, així com els contractes de lloguer de caixes de seguretat i el seu període de lloguer. Les dades declarades són inscrites en el Registre Central de Comptes Financers i Assimilats adscrit al Ministeri de Finances que és l'encarregat del seu tractament de conformitat amb la legislació de protecció de dades. L'accés a aquesta informació es limita a la UIFAND i altres autoritats competents en matèria de prevenció, detecció, investigació o persecució de delictes.

La declaració al Registre s'ha de fer telemàticament en els termes i periodicitat que s'estableixin reglamentàriament, i segons el model de declaració que s'adjuntarà al reglament.

- Regulació de l'accés a la informació sobre propietats immobiliàries. *Introducció de la disposició addicional cinquena de la Llei 14/2017, de 22 de juny.*

S'incorpora una disposició addicional cinquena a la Llei 14/2017, de 22 de juny que regula específicament l'accés a la informació sobre propietats immobiliàries a Andorra. La UIFAND i altres autoritats competents en matèria de prevenció, detecció, investigació o persecució de delictes, accedeixen a la informació i documentació notarial i cadastral que pugui identificar els propietaris de béns immobles al territori andorrà.

Disposicions finals

Les disposicions finals adapten la legislació de societats anònimes i de responsabilitat limitada, la legislació de la comptabilitat dels empresaris, la legislació d'associacions i la legislació de fundacions, per regular l'obligació dels beneficiaris efectius de subministrar als corresponents registres tota la informació necessària per a la seva identificació. Altrament, estan encaminades a optimitzar els procediments administratius, amb l'objectiu de simplificar les relacions entre el ciutadà i l'administració, reduint la càrrega administrativa de les parts, i millorant la qualitat de la informació, amb la finalitat d'agilitzar el tràfic econòmic entre els diferents agents socials en un entorn normatiu caracteritzat per la seguretat jurídica i el respecte als principis del dret.

Andorra la Vella, 19 de maig del 2021

Marc Ballestà Alias

Secretari d'Estat d'Afers Financers Internacionals